

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 6. februar 2023
(OR. en)

6086/23

Interinstitutionel sag:
2023/0022(NLE)

PI 10
AGRI 43

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	6. februar 2023
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2023) 54 final
Vedr.:	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om ændring af Rådets afgørelse (EU) 2019/1754 om Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen om Lissabonaftalen vedrørende oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2023) 54 final.

Bilag: COM(2023) 54 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 6.2.2023
COM(2023) 54 final

2023/0022 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om ændring af Rådets afgørelse (EU) 2019/1754 om Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen om Lissabonaftalen vedrørende oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Lissabonaftalen vedrørende beskyttelse af oprindelsesbetegnelser og deres internationale registrering fra 1958 skabte en særlig union ("den særlige union") inden for rammerne af unionen til beskyttelse af industriel ejendomsret, som blev oprettet ved konventionen til beskyttelse af industriel ejendomsret undertegnet i Paris den 20. marts 1883 ("Pariserkonventionen"). De kontraherende parter er forpligtet til på deres områder at beskytte de oprindelsesbetegnelser for varer fra andre kontraherende parter, som er anerkendt og beskyttet i denne henseende i deres oprindelsesland og registreret hos WIPO's Internationale Bureau, medmindre de inden et år efter registreringsanmodningen erklærer, at de ikke kan påtage sig beskyttelsen.

Lissabonaftalen blev taget op til revision fra 2009 til 2015. Formålet var i) at forbedre den nuværende ramme, ii) medtage bestemmelser, der præciserer, at Lissabonordningen også finder anvendelse på geografiske betegnelser, og iii) medtage muligheden for tiltrædelse af mellemstatslige organisationer såsom EU. WIPO's diplomatiske konference blev afholdt i Genève den 11.-21. maj 2015. På konferencen den 20. maj 2015 blev Genèveaftalen om Lissabonaftalen vedrørende oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser (i det følgende benævnt "Genèveaftalen") vedtaget.

Den 27. juli 2018 fremsatte Kommissionen et forslag til Rådets afgørelse om Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen (dokument COM(2018) 350 final) på grundlag af artikel 207 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 218, stk. 6, litra a), i TEUF. Henset til Den Europæiske Unions enekompetence for så vidt angår forhandlingen af denne aftale, var det fastsat i dette forslag, at kun Den Europæiske Union tiltræder denne.

Den 15. marts 2019 sendte Rådet Europa-Parlamentet et udkast til Rådets afgørelse om Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen, der bemyndiger alle de medlemsstater, der ønsker det, til at tiltræde denne aftale sammen med Den Europæiske Union. Parlamentet godkendte den 16. april 2019 udkastet til afgørelse.

Da Kommissionen ikke støttede dette udkast, vedtog Rådet den 7. oktober 2019 enstemmigt afgørelse (EU) 2019/1754 i overensstemmelse med artikel 293, stk. 1, i TEUF.

I henhold til artikel 3, i afgørelse (EU) 2019/1754 fastsættes følgende:

"De medlemsstater, der ønsker det, bemyndiges hermed til sammen med (Den Europæiske Union) Unionen at ratificere eller tiltræde Genèveaftalen, alt efter hvad der er relevant, i Unionens interesse og med fuld respekt for dennes enekompetence."

I henhold til artikel 4, stk. 1, i den nævnte afgørelse fastsættes følgende:

"I den særlige union repræsenteres Unionen (Den Europæiske Union) og enhver medlemsstat, der ratificerer eller tiltræder Genèveaftalen i henhold til denne afgørelses artikel 3, af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 17, stk. 1, i TEU. Unionen (Den Europæiske Union) er ansvarlig for at sikre, at Unionen (Den Europæiske Union) og de medlemsstater, der ratificerer eller tiltræder Genèveaftalen i henhold til denne afgørelses artikel 3, udøver deres rettigheder og opfylder deres forpligtelser. "

I en erklæring, der er optaget i Rådets mødeprotokol vedrørende vedtagelsen af denne afgørelse, har Kommissionen dels bestridt muligheden for at bemyndige alle de EU-medlemsstater, der måtte ønske det, til at ratificere Genèveaftalen eller at tiltræde denne sammen med Unionen, dels anført, at den havde været indforstået med at acceptere, at de syv medlemsstater, som længe havde været parter i Lissabonaftalen, og som allerede havde registreret adskillige intellektuelle ejendomsrettigheder i henhold til denne aftale, blev bemyndiget til at tiltræde Genèveaftalen i Unionens interesse.

Den Europæiske Union deponerede den 26. november 2019 sit tiltrædelsesinstrument til Genèveaftalen og bragte dermed antallet af medlemmer op på fem, hvilket er nødvendigt for en ikrafttræden. Genèveaftalen trådte i kraft tre måneder senere den 26. februar 2020.

Kommissionen anlagde den 17. januar 2020 sag i henhold til artikel 263 i TEUF for at søge om delvis annullation af afgørelse (EU) 2019/1754. Kommissionen anfægtede Rådets afgørelse ved Den Europæiske Unions Domstol med den hovedbegrundelse, at Rådet havde overtrådt princippet om kompetencetildeling og Kommissionens initiativret. Mens Kommissionen anmodede Domstolen om at annullere afgørelse (EU) 2019/1754, for så vidt at den bemyndiger alle medlemsstater til at tiltræde Genèveaftalen, anmodede den også Domstolen om at opretholde afgørelsens retsvirkninger for de syv medlemsstater, der allerede er medlemmer af Lissabonaftalen. Disse medlemsstater ville ellers miste de prioritetsrettigheder, der er knyttet til de oprindelsesbetegnelser, der allerede er registreret for deres betegnelser i henhold til Lissabonaftalen.

Domstolens dom blev afsagt den 22. november 2022. Domstolen har i det store og hele fulgt de argumenter, som Kommissionen fremsatte og generaladvokatens forslag til afgørelse af 19. maj 2022. Domstolen anerkendte navnlig bemærkningerne om realiteten om, at bevarelsen af ancienniteten og kontinuiteten i beskyttelsen af oprindelsesbetegnelser, der er registreret i henhold til Lissabonaftalen i de syv medlemsstater, der allerede er parter i denne aftale, er nødvendig, især i overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde mellem Den Europæiske Union og medlemsstaterne som fastsat i artikel 4, stk. 3, i TEU, for at beskytte erhvervede rettigheder, der følger af disse nationale registreringer.

Domstolen annullerede artikel 3, og i det omfang at den indeholder henvisninger til medlemsstater, artikel 4 i afgørelse (EU) 2019/1754 af 7. oktober 2019 om Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen.

Domstolen erklærede, at retsvirkningerne af de annullerede dele af afgørelse (EU) 2019/1754 bør opretholdes, for så vidt at de vedrører de medlemsstater, der på datoen for domsafsigelsen allerede har benyttet sig af bemyndigelsen til at ratificere eller tiltræde Genèveaftalen sammen med Den Europæiske Union i henhold til afgørelsens artikel 3 inden for en rimelig periode, der ikke overstiger seks måneder fra denne dato, indtil en ny rådsafgørelse træder i kraft.

Derfor er det nødvendigt inden for seks måneder at vedtage ændringer til afgørelse (EU) 2019/1754, således at de medlemsstater, der er medlemmer af Lissabonaftalen, også kan blive medlemmer af Genèveaftalen for at sikre, at de kan bevare de prioritetsrettigheder, der er knyttet til de oprindelsesbetegnelser, der allerede er registreret for deres betegnelser i henhold til Lissabonaftalen.

I dette forslag fastlægges disse foreslåede ændringer.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Med hensyn til landbrugsprodukter har EU etableret ensartede og udtømmende beskyttelsessystemer til geografiske betegnelser for vine (1970), spiritus (1989), aromatiserede vine (1991) og andre landbrugsprodukter og fødevarer (1992). Disse systemer yder vidtrækkende beskyttelse i hele EU til de beskyttede betegnelser for de omfattede produkter med kun én ansøgningsproces. De centrale bestemmelser er i øjeblikket fastlagt med hensyn til vin i forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013, med hensyn til spiritus i forordning (EU) 2019/787 af 17. april 2019 og med hensyn til landbrugsprodukter og fødevarer og aromatiserede vine i forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget er i overensstemmelse med EU's generelle politik om at fremme og styrke beskyttelsen af geografiske betegnelser gennem bilaterale, regionale og multilaterale aftaler.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

I betragtning af traktatens genstand bør Rådets afgørelse baseres på artikel 207 og artikel 218, stk. 6, litra a), nr. v), i TEUF.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Ifølge artikel 5, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union finder nærhedsprincippet ikke anvendelse på områder, der er omfattet af enekompetence.

- **Proportionalitetsprincippet**

De foreslåede ændringer er nødvendige for at bevare ancienniteten og kontinuiteten i beskyttelsen af oprindelsesbetegnelser, der er registreret i henhold til Lissabonaftalen i de syv medlemsstater, der allerede er parter i denne aftale i overensstemmelse med det loyale samarbejde mellem Den Europæiske Union og medlemsstaterne som fastsat i artikel 4, stk. 3, i TEU, for at beskytte erhvervede rettigheder, der følger af disse nationale registreringer.

- **Valg af retsakt**

En rådsafgørelse om ændring af afgørelse (EU) 2019/1754 er det rette retlige instrument, jf. Genèveaftalens artikel 28 (Betingelser for at blive part i aftalen). I betragtning af traktatens genstand bør Rådets afgørelse om ændring baseres på artikel 207 og artikel 218, stk. 6, litra a), i TEUF.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSETER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant.

- **Høringer af interessenter**

Køreplanen for EU's tiltrædelse af Genèveaftalen om Lissabonaftalen om oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser blev offentliggjort den 21. december 2017 med mulighed for indsendelse af bemærkninger fra interessenter frem til den 18. januar 2018. Der blev modtaget otte bemærkninger.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Ikke relevant.

- **Konsekvensanalyse**

Retningslinjerne for bedre lovgivning præciserer, at en konsekvensanalyse kun bør foretages, når den er til nytte, hvilket skal vurderes fra sag til sag. I princippet er der ikke brug for en konsekvensanalyse, når Kommissionen stort set eller slet ikke har noget valg. Dette er tilfældet her, da Domstolens dom af 22. november 2022 kræver en hurtig indsats for at vedtage Rådets afgørelse om ændring af Rådets afgørelse (EU) 2019/1754, der sikrer de berørte medlemmers rettigheder.

- **Målrettet regulering og forenkling**

Ikke relevant.

- **Grundlæggende rettigheder**

Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen om Lissabonaftalen vil bidrage til opfyldelsen af artikel 17, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, som fastsætter, at intellektuel ejendomsret skal beskyttes.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Ikke relevant.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Ikke relevant.

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

Ikke relevant.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Ikke relevant.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om ændring af Rådets afgørelse (EU) 2019/1754 om Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen om Lissabonaftalen vedrørende oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207 sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til godkendelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Lissabonaftalen om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser og deres internationale registrering af 31. oktober 1958 ("Lissabonaftalen") er en traktat, som forvaltes af Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret ("WIPO"). Lissabonaftalen skaber en særlig union ("den særlige union") inden for rammerne af unionen til beskyttelse af industriel ejendomsret. Den kan tiltrædes af parterne i Pariserkonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret. De kontraherende parter er forpligtet til på deres områder at beskytte de oprindelsesbetegnelser for varer fra andre kontraherende parter, som er anerkendt og beskyttet i denne henseende i deres oprindelsesland og registreret hos WIPO's Internationale Bureau, medmindre de inden et år efter registreringsanmodningen erklærer, at de ikke kan påtage sig beskyttelsen.
- (2) Syv medlemsstater er part i Lissabonaftalen, nemlig Bulgarien, Tjekkiet, Frankrig, Italien, Ungarn, Portugal og Slovakiet. Unionen er ikke selv part i Lissabonaftalen, idet kun lande kan tiltræde den.
- (3) Efter gennemgang af Lissabonaftalen vedtog WIPO's diplomatiske konference den 20. maj 2015 Genèveaftalen om Lissabonaftalen vedrørende oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser (i det følgende benævnt "Genèveaftalen"). Genèveaftalen udvider beskyttelsen af oprindelsesbetegnelser til at omfatte alle geografiske betegnelser og tillader mellemstatslige organisationer at blive kontraherende parter deri.
- (4) Ved Domstolens dom af 25. oktober 2017¹ fastslog denne, at forhandlingen af Genèveaftalen faldt inden for den enekompetence, der tildeles Unionen ved artikel 3, stk. 1, i TEUF inden for den fælles handelspolitik, jf. artikel 207, stk. 1, i TEUF.
- (5) Den 27. juli 2018 fremsatte Kommissionen et forslag til Rådets afgørelse om Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen² på grundlag af artikel 207 og artikel 218, stk. 6, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

¹ Domstolens dom af 25. oktober 2017, *Kommissionen mod Rådet (revideret Lissabonaftale)*, C-389/15, ECLI:EU:C:2017:798.

² COM(2018) 350 final.

Henset til Unionens enekompetence for så vidt angår forhandlingen af denne aftale, blev det fastsat i dette forslag, at kun Unionen tiltræder denne.

- (6) Rådet vedtog den 7. oktober 2019 enstemmigt afgørelse (EU) 2019/1754³ om Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen i overensstemmelse med artikel 293, stk. 1, i TEUF. I henhold til artikel 3 i denne afgørelse bemyndiges de medlemsstater, der ønsker det, hermed til sammen med Unionen at ratificere eller tiltræde Genèveaftalen. I henhold til afgørelsens artikel 4 repræsenteres Unionen og enhver medlemsstat, der ratificerer eller tiltræder Genèveaftalen, i den særlige union af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 17, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU). Endvidere er Unionen i henhold til artikel 4 ansvarlig for at sikre, at Unionen og de medlemsstater, der ratificerer eller tiltræder Genèveaftalen udfører deres rettigheder og opfylder deres forpligtelser.
- (7) I en erklæring, der er optaget i Rådets mødeprotokol vedrørende vedtagelsen af afgørelse (EU) 2019/1754, har Kommissionen bestridt muligheden for at bemyndige alle medlemsstater til at ratificere Genèveaftalen eller at tiltræde denne sammen med Unionen. Kommissionen anførte også, at den havde været indforstået med at acceptere, at de syv medlemsstater, som er parter i Lissabonaftalen, og som allerede havde registreret adskillige intellektuelle ejendomsrettigheder i henhold til denne aftale, blev bemyndiget til at tiltræde Genèveaftalen i Unionens interesse.
- (8) Genèveaftalen trådte i kraft den 26. februar 2020, tre måneder efter at Unionen deponerede sit tiltrædelsesinstrument og dermed bragte antallet af medlemmer op på det nødvendige antal fem.
- (9) Kommissionen anlagde den 17. januar 2020 sag i henhold til artikel 263 i TEUF for at søge om delvis annullation af afgørelse (EU) 2019/1754. Kommissionen anfægtede denne afgørelse ved Den Europæiske Unions Domstol med den hovedbegrundelse, at Rådet havde overtrådt princippet om kompetencetildeling og Kommissionens initiativret og alternativt på grund af en overtrædelse af artikel 2, stk. 1, og artikel 207 i TEUF og begrundelsespligten.
- (10) Mens Kommissionen anmodede Domstolen om at annullere afgørelse (EU) 2019/1754, for så vidt at den bemyndiger alle medlemsstater til at tiltræde Genèveaftalen, anmodede den også Domstolen om at opretholde afgørelsens retsvirkninger for de syv medlemsstater, der allerede er medlemmer af Lissabonaftalen. Det ville være i strid med Unionens interesse, hvis de prioritetsrettigheder, der er knyttet til de oprindelsesbetegnelser, der allerede er registreret af disse medlemsstater i henhold til Lissabonaftalen, blev tabt.
- (11) Domstolens dom blev afsagt den 22. november 2022⁴. Domstolen annullerede artikel 3, og i det omfang at den indeholder henvisninger til medlemsstater artikel 4 i afgørelse (EU) 2019/1754.
- (12) Domstolens dom anerkender dog også nødvendigheden af at bevare ancienniteten og kontinuiteten i beskyttelsen af de oprindelsesbetegnelser, der er registreret i henhold til Lissabonaftalen i de syv medlemsstater, der allerede er parter i denne aftale. Domstolen erklærede derfor, at retsvirkningerne af de annullerede dele af afgørelse 2019/1754 bør opretholdes for de medlemsstater, der allerede har benyttet sig af bemyndigelsen til at

³ Rådets afgørelse 2019/1754 af 7. oktober 2019 om Den Europæiske Unions tiltrædelse af Genèveaftalen (EUT L 271 af 24.10. 2019, s. 12).

⁴ Domstolens dom af 22. november 2022, *Kommissionen mod Rådet*, C-24/20, ECLI:EU:C:2022:911.

ratificere eller tiltræde Genèveaftalen inden for en rimelig periode, der ikke overstiger seks måneder, indtil en ny rådsafgørelse træder i kraft.

- (13) Henset til Unionens enekompetence og muligheden for Unionens tiltrædelse af Genèveaftalen er det kun i strengt begrundede og særlige tilfælde, at medlemsstater kan bemyndiges, i Unionens interesse, til at tiltræde sammen med Unionen, så længe deltagelse er behørigt begrundet, og en sådan tiltrædelse er funktionelt begrænset.
- (14) Artikel 11 i forordning (EU) 2019/1753⁵ indeholder overgangsbestemmelser for oprindelsesbetegnelser med oprindelse i medlemsstater, som allerede er registreret i henhold til Lissabonaftalen. På grundlag af disse bestemmelser underrettede de syv medlemsstater, der er parter i Lissabonaftalen, den 14. november 2022 Kommissionen om deres valg om at anmode om international registrering i henhold til Genèveaftalen af de oprindelsesbetegnelser, der allerede er registreret i henhold til Lissabonaftalen.
- (15) Det er derfor hensigtsmæssigt, at ændre afgørelse (EU) 2019/1754 for at kunne bemyndige de syv medlemsstater, der er parter i Lissabonaftalen forud for Genèveaftalen, med fuld respekt for Unionens enekompetence, til også at ratificere eller tiltræde Genèveaftalen, for så vidt som dette er nødvendigt for i Unionens interesse at bevare, de prioritetsrettigheder, der er knyttet til de oprindelsesbetegnelser, der allerede er registreret af disse medlemsstater i henhold til Lissabonaftalen.
- (16) Afgørelse (EU) 2019/1754 bør derfor ændres —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Ændringer af Rådets afgørelse (EU) 2019/1754

I afgørelse (EU) 2019/1754 foretages følgende ændringer:

- (1) Artikel 3 affattes således:

"De medlemsstater, der er part i Lissabonaftalen den 26. februar 2020⁶, bemyndiges til at ratificere eller tiltræde Genèveaftalen sammen med Unionen med fuld respekt for dennes enekompetence, for så vidt som denne tiltrædelse er nødvendig for i Unionens interesse at bevare de prioritetsrettigheder, der er knyttet til de oprindelsesbetegnelser, der allerede er registreret af disse medlemsstater i henhold til Lissabonaftalen og for at overholde de forpligtelser, der er fastsat i artikel 11 i forordning (EU) 2019/1753."

- (2) Artikel 4, stk. 1, affattes således:

"I den særlige union repræsenteres Unionen og enhver medlemsstat, der ratificerer eller tiltræder Genèveaftalen i henhold til denne afgørelses artikel 3, af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 17, stk. 1, i TEU. Unionen er ansvarlig for at sikre udøvelsen af rettighederne og opfyldelsen af forpligtelserne i henhold til denne afgørelses artikel 3,".

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1753 af 23. oktober 2019 om Unionens indsats efter tiltrædelsen af Genèveaftalen under Lissabonaftalen om oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser (EUT L 271 af 24.10. 2019, s. 1).

⁶ Bulgarien, Tjekkiet, Frankrig, Italien, Ungarn, Portugal og Slovakiet.

Artikel 2

Denne afgørelse træder i kraft på syvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand